

YTN data 2020

Tuunia Keränen, Hanna Koskenheimo,
Varpu Multisilta, Juha Oksanen



YLEMMÄT TOIMIHENKILÖT
ytn
DE HÖGRE TJÄNSTEMÄNNEN

Sisällys

Poimintoja tuloksista koronavuonna	4
YTN:n jäsenen profiili 2020	6
1 Raportin taustaa	7
1.1 Vastaajarakenteesta	9
2 Palkkaus syksyllä 2020	12
2.1 Tulospalkkaus	16
3 Työaika	19
3.1 Ylitöiden korvaaminen	20
3.2 Matkapäivien lukumäärä	22
3.3 Matka-ajan korvaaminen	24
3.4 Työmäärä	25
4 Työsuhteen varmuus	26

Poimintoja tuloksista koronavuonna

Työpaikkansa säilyttäneillä suotuisa palkkakehitys

Keskiarvopalkka oli 4 917 euroa ja mediaanipalkka 4 478 euroa kuukaudessa. Keskiarvopalkka nousi 96 euroa (2 %) ja mediaanipalkka 138 euroa (3,2 %) edellisvuodesta.

Alkupalkka eli juuri työelämään siirtyneiden mediaanipalkka oli 3 050 euroa kuukaudessa. Nousua edellisvuodesta oli 30 euroa.

Työasioissa matkustaminen vähentyi

Koronapandemia vähensi matkustamista. Matkapäiviä ilmoitti 54 prosenttia vastaajista, mikä on huomattavasti vähemmän kuin aikaisempina vuosina. Myös matkapäivien määrä oli vähentynyt.

Lomautusuhka kasvoi selvästi, irtisanomisuhka ei

Kokemus työtilanteen vakaudesta oli heikentynyt edellisvuosiin verrattuna. Vastaajien kokema lomautusuhka oli kasvanut selvästi, sen sijaan irtisanomisuhka oli pienentynyt edellisvuodesta.

Koronapandemia on tuonut epävakautta työmarkkinoille ja lomautusten määrä on noussut ennätyksellisen korkealle. Pandemia on kohdellut eri aloja eri tavalla.

YTN:n jäsenen profiili 2020



1 Raportin taustaa

YTN-data 2020 on Ylemmät Toimihenkilöt YTN ry:n jäsenliittojen työmarkkinatutkimuksista koottu yksityisen sektorin tietoa-aineisto. Mukana tuloksissa ovat Insinööriliiton, Tekniikan akateemiset TEKin, Suomen Ekonomien, Luonnon-, ympäristö- ja metsätieteilijöiden liitto Loimun, Yksityisalojen Esimiehet ja Asiantuntijat YTYn, Agronomiliiton, Suomen Lakimiesliiton, Tradenomien, Akavan Erityisalojen sekä Yhteiskunta-alan korkeakoulutettujen aineistot.

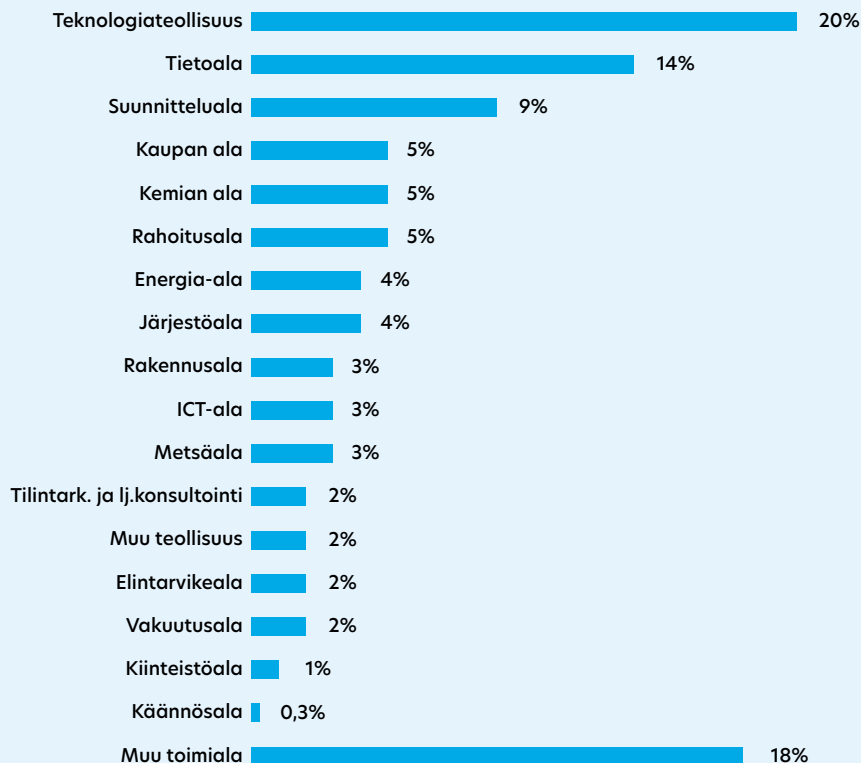
Aineistot on kerätty loppusyksystä 2020. YTN-dassassa on mukana vastaajat, jotka työskentelivät yksityisellä sektorilla kokopäivätoimisesti palkansaajina. Liittojen omien työmarkkinatutkimusten otantamenetelmät ja vastausasteet vaikuttavat YTN-datan rakenteeseen, mistä on seurannut aineiston vinoutumista. Tulosten yleistettävyydessä voi olla haasteita otoksen ja perusjoukon keskeisten rakennetekijöiden vertailun perusteella, sillä joiltain osin jotkut ryhmät ovat ali- tai yliedustettuina otoksessa. Tästä syystä tänäkin vuonna aineiston havaintojen painoarvoa on lisätty niin, että havainnot ovat oikeassa suhteessa liittojen jäsenmääriin. Tuloksia laskettaessa aineiston havainnot on painotettu niin, että painotettu aineisto vastaa taustatietojen osalta perusjoukkoa. Vastaajia aineistossa oli kaikkiaan 27 183.

Asematasolla tarkoitetaan vastaajan itse raportoimaa asematasoa, tiedossa ei ole työehtosopimuksessa määriteltyä henkilöstöryhmää. Tuloksia esitetään pääasiassa kaikkien vastaajien osalta, joissakin kohdin myös pelkkien ylempien toimihenkilöiden (asiantuntijat ja keskijohto) osalta.

Raportissa käsitellään tietoja poikkileikkausmaisena kuvauksena syksyn 2020 tilanteesta. Erityistä huomiota on kiinnitetty kullekin työehtosopimusalueelle tyypillisiin piirteisiin ja alojen väliin eroihin. Vastaajien taustatietojen lisäksi aineistosta löytyvät tiedot mm. palkkauksesta, työajoista ja tulospalkkioista. Parillisina vuosina mukana ovat myös kysymykset ylityön ja matka-ajan korvaamisesta.

Tuloksia on saatavana alakohtaisesti teknologiateollisuudesta, metsäalasta, kemian alasta, elintarvikealasta, rakennusala-
stasta, energia-alasta, suunnittelualasta, kaupan alasta, ICT-alasta,
rahoitusala-
stasta, vakuutusala-
stasta, tietoa-
lasta sekä tilintarkastus ja
liikkeenjohdon konsultointi -alasta ja järjestöalasta. **Tuloksia tarkasteltaessa kannattaa huomioida alojen rakenne.** Esimerkiksi erot toimiasemarakenteesta ja työkokemuksen pituudessa vaikuttavat niin palkkaan kuin työaikaankin. Kaikki liitot eivät ole kysyneet jäseniltään kaikkia ns. yhteisiä YTN-kysymyksiä, aina-
kaan täsmälleen samassa muodossa.

Toimialat



1.1 Vastaajarakenteesta

Sukupuoli: Naisten osuus vastaajista oli hieman suurempi kuin edellisvuonna, heitä oli 40 prosenttia kaikista vastaajista. Naisten osuus oli suurin järjestöalalla (77 %), muiden alojen vastaajista naiset olivat enemmistönä vain tilintarkastus- ja konsultointialalla, elintarvikealalla ja vakuutus- ja rahoitusala-
lalla. Suhteellisesti vähiten naisia oli teknologiateollisuudessa. Teollisuus on kokonai-
suutena miesvaltaisempi kuin palvelusektori.

Ikä: Vastaajien mediaani-ikä oli 41 vuotta eli sama kuin edellis-
vuonna. Vastaajista vähintään viisikymppisiä oli 27 prosenttia ja
alle 30-vuotiaita 13 prosenttia. Vanhimmat vastaajat löytyivät
metsäalalta ja teknologiateollisuudesta (mediaani 44 vuotta).
Mediaani-ikä oli alle 40 vuotta tilintarkastus- ja konsultointialalla,
suunnittelualalla ja rakennusala-
lalla.

Ammattivuosit vastaajajoukossa oli kertynyt mediaanilla mitat-
tuna 13 vuotta eli saman verran kuin edellisvuonna. Tilintarkas-
tus- ja konsultointialalla ammattivuosit mediaani oli pienin, vain
seitsemän vuotta. Suurimmat mediaanit olivat teollisuudessa;
metsäteollisuudessa mediaani oli korkein, 17 vuotta. Teollisuus-
den henkilöstö on keskimäärin kokeneempaa kuin palvelu-
alojen henkilöstö. **Ammattivuosit määrä on palkkatasojen vertailussa
yksi oleellisimmista taustatiedoista.** (YTYn jäseniltä ei kysytty
ammattivuosia.)

Työsuhteen luonne: Vastaajista neljä prosenttia työskenteli
määräaikaista työsuhdetta, osuus oli sama kuin edellisvuon-
na. Määräaikaisten osuus on yleisesti ottaen edelleen pienehkö
järjestöalaa lukuun ottamatta. Järjestöalalla määräaikaisten osuus
on yhä aivan omalla tasollaan, siellä määräaikaista oli peräti 18
prosenttia. Vähiten määräaikaista oli suunnittelualalla ja tietoa-
lalla (1 %).

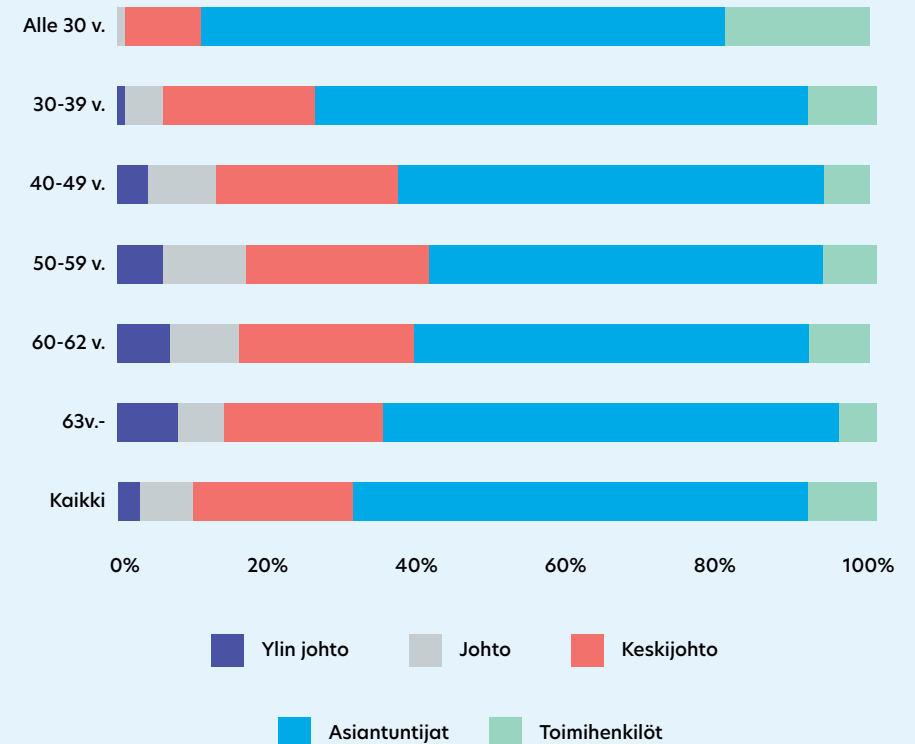
Työssäkäyntialue: Uudellamaalla työskenteli noin puolet eli 48 prosenttia vastaajista. Sijoittuminen vaihtelee melko paljon toimialoittain. Eniten vastaajia Uudeltamaalta löytyi järjestöalalta, finanssialalta (rahoitus ja vakuutus) ja kaupan alalta; näillä aloilla Uudellamaalla työskenteli noin kaksi kolmesta vastaajasta. Jako teollisuuden ja palvelujen välillä on selkeä: palvelualojen ylempien toimihenkilöiden työpaikat keskittyvät Uudellemaalle enemmän kuin teollisuuden työpaikat. Toiseksi suurin työssäkäyntialue 17 prosentin osuudellaan oli edelleen Häme. Lounais-Suomessa on paljon kemianteollisuutta, Kaakkois-Suomessa metsäteollisuutta. Suurten yritysten maantieteellinen sijoittuminen näkyy työssäkäyntialueiden toimialajakaumassa.

Organisaation koko: Pienissä ja keskisuurissa yrityksissä (alle 250 henkeä) työskenteli 43 prosenttia vastaajista. Noin viidennes vastaajista työskenteli yli 3 000 henkilöä työllistävässä organisaatioissa. Alle kymmenen hengen organisaatioissa työskenteli kuusi prosenttia vastaajista. Järjestöalalla organisaatiot ovat pienimpiä ja metsäalalla suurimpia. Palvelualat ovat hieman pienyritysvaltaisempia kuin teollisuuden alat.

Asemataso: Asiantuntijoiden ryhmä oli selvästi suurin; 60 prosenttia vastaajista ilmoitti työskentelevänsä asiantuntijatehtävissä. Asiantuntijapainotteisuus on erityisen ilmeistä suunnittelualalla (78 %) ja tietöalalla (76 %). Vähintään keskijohdon tasolla oli 31 prosenttia vastaajista. Rakennusallalla, metsäalalla, elintarvikealalla ja kaupan alalla yli 40 prosenttia vastaajista työskenteli keskijohdon tai johdon tehtävissä. Toimiasemajakaumassa ei ollut tapahtunut suuria muutoksia edellisvuoteen verrattuna. Myös niiden henkilöiden osuus, joiden tehtäviin kuuluu muiden töiden johtamista ilman muodollista esimiesasemaa, oli pysynyt samana (25 %). **Asemataso on taustamuuttujana hyvin tärkeä. Monia toimialojen välisiä eroja (esim. palkkatasossa) voidaan selittää osin toimialojen erilaisen asematasorakenteen avulla. Ikä, ammattivuodet ja asemataso ovat lisäksi yhteydessä toisiinsa.**

Alaisten määrä (koskee niitä, joilla on alaisia): Välittömiä alaisia oli keskimäärin seitsemän ja alaisia kaikkiaan 40. Työn johtaminen ilman muodollista esimiesasemaa on melko yleistä. Neljännes vastaajista kertoi, että tehtäviin kuuluu toisten työn johtamista ilman esimiesasemaa.

Asemataso ikäluokittain



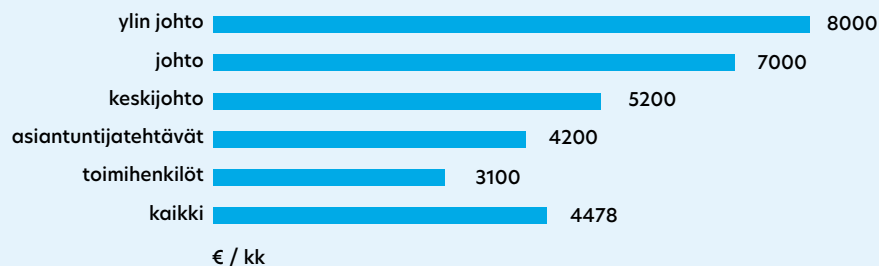
2 Palkkaus syksyllä 2020

Palkkatasojen tarkastelussa on hyvä muistaa palkkausta selittävät, toimialoitain eroavat taustamuuttujat. Merkittävin palkkaan vaikuttava tekijä on asemataso. Muita tällaisia muuttujia ovat esimerkiksi ammattivuodet ja työssäkäyntialue.

Kaikkien vastaajien **keskiarvopalkka** sisältäen luontoisetujen verotusarvon oli vuoden 2020 aineistossa 4 917 euroa kuukaudessa. **Mediaanipalkka** oli vastaavasti 4478 euroa kuukaudessa. Keskiarvopalkka nousi 96 euroa (2 %) ja mediaanipalkka 138 euroa (3,2 %) edellisvuodesta. **Alkupalkka** eli juuri työelämään siirtyneiden mediaanipalkka koko YTN:n tasolla oli 3 050 euroa kuukaudessa; nousua edellisvuodesta oli 30 euroa. (YTY ei ole mukana alkupalkkaluvuissa.)

Aineiston poikkileikkausluonteesta johtuen eri vuosien palkkaluvut eivät ole täysin vertailukelpoisia keskenään. Eroihin palkkatunnuslukujen välillä vaikuttavat myös aineiston rakennemuutokset.

Mediaanipalkat asematasoittain

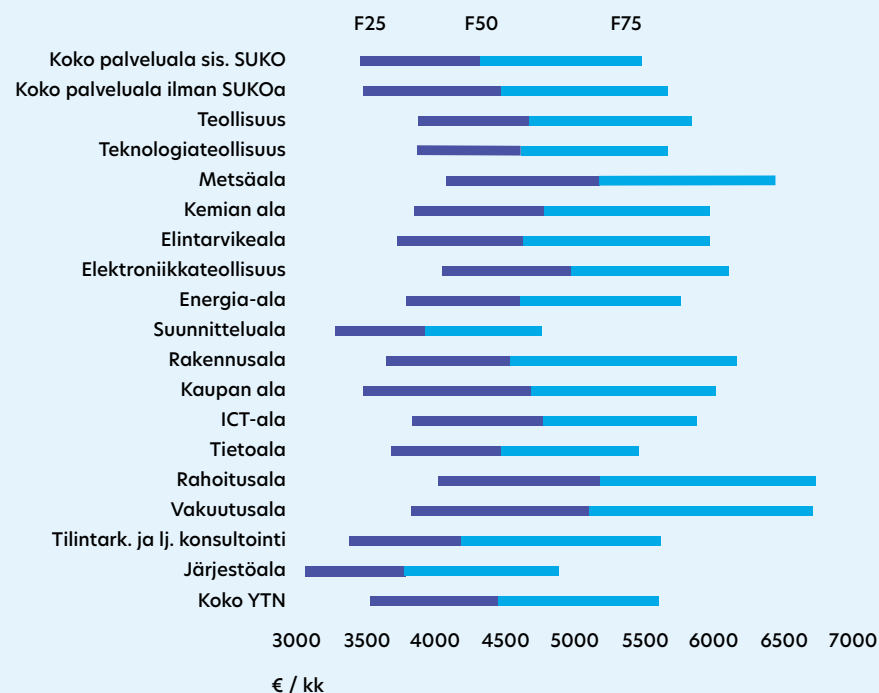


Aineistosta tarkasteltiin erikseen myös ylempien toimihenkilöiden keskiansiotasoa. Ylemmillä toimihenkilöillä tarkoitetaan aineistoa, johon on otettu mukaan asiantuntijat ja keskijohto (aineistosta on siis jätetty pois ylin johto, johto sekä toimihenkilöt). Näin tarkasteltuna ylempien toimihenkilöiden keskiarvopalkka oli 4 706 euroa kuukaudessa ja mediaanipalkka 4 450 euroa kuukaudessa. Mediaanipalkka oli noussut 130 euroa (3 %) ja keskiarvopalkka 93 euroa (2 %) edellisvuodesta.

Teollisuuden keskiarvopalkka kaikilla vastaajilla oli 5 168 euroa ja mediaani 4 700 euroa kuukaudessa. Palvelualojen vastaavat keskitunnusluvut olivat 4 808 euroa (ka.) ja 4 350 euroa (Md). Ilman suunnittelualaa palvelualojen keskiarvo oli 4 926 euroa ja mediaani 4 500 euroa.

Palkkataso on matalin suunnittelualalla (ka. 4 237 € ja Md 3 971 €) ja järjestöalalla (ka. 4 300 € ja Md 3 800 €). Yli 5 000 euron mediaani- ja keskipalkka on vakuutus-, rahoitus- ja metsäaloilla. **Toimialojen välisiä palkkaeroja selittävät vahvasti mm. asematavoissa, vastaajien kokemusvuosissa ja alueellisessa sijoittumisessa olevat erot.**

Bruttopalkkahajonnat eri sopimusaloilla



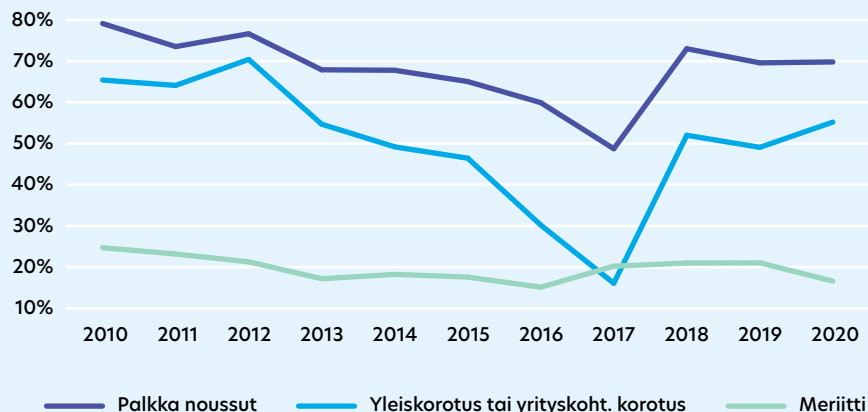
Omaa palkkakehitystään vastaajat kuvasivat seuraavasti: palkka oli noussut 70 prosentilla, pysynyt ennallaan 22 prosentilla ja laskenut neljällä prosentilla vastaajista. Edellisvuoteen verrattuna palkankorotuksen saaneiden osuus oli sama.

Yleiskorotuksen tai yrityskohtaisen palkankorotuksen kertoi saaneensa 55 prosenttia vastaajista. Meriittikorotuksen saaneiden osuus oli 17 prosenttia. Meriittikorotuksia oli saatu harvemmin kuin edellisvuonna, jolloin osuus oli 21 prosenttia. Yleisimmin meriittikorotuksia oli saatu tilintarkastus- ja konsultointialalla (25 %), metsäalalla (21 %) ja tietäalalla (21 %). Meriittikorotuksen saaneiden osuus oli pienin järjestöalalla (11 %) ja ICT-alalla (13 %).

10 prosenttia vastaajista kertoi palkanmuutoksen syyksi uuden työnantajan palvelukseen siirtymisen. Osuus oli pienempi kuin edellisvuonna. Yleisintä työnantajan vaihtaminen oli rakennusalaalla. Harvinaisinta työnantajan vaihtaminen oli teknologiateollisuudessa ja metsäalalla.

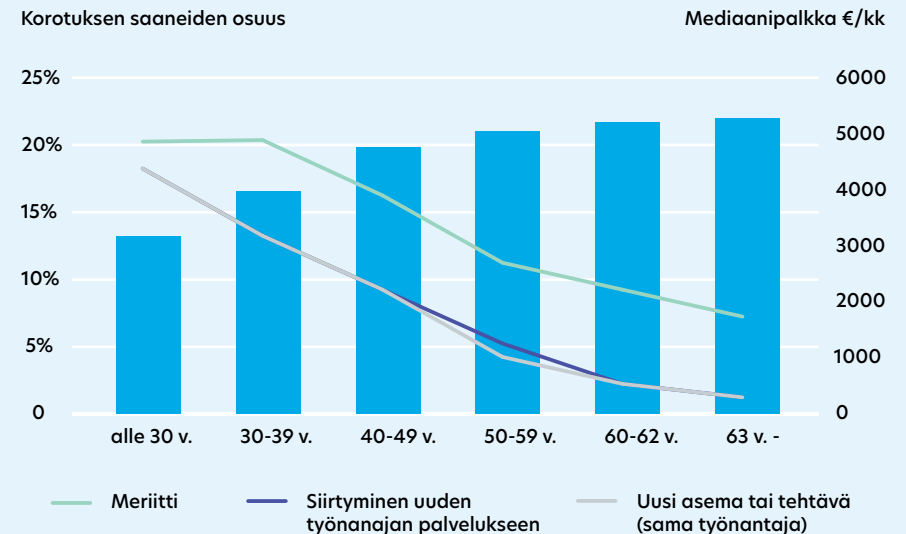
10 prosenttia vastaajista oli siirtynyt uusiin tehtäviin samalla työnantajalla. Tämä osuus oli pysynyt suunnilleen samana. Yleisintä tehtävän vaihtaminen oli tilintarkastus- ja konsultointialalla. Viisi prosenttia vastaajista ilmoitti saaneensa työn vaativuuden arviointiin perustuvan palkankorotuksen.

Palkkakehityksen suunta ja meriittikorotukset vuosina 2010-2020



Työuran alussa liikkuvuus on yleisempää. Henkilökohtaiseen suoriutumiseen (meriitti), uuden työnantajan palvelukseen siirtymiseen tai uuteen asemaan tai tehtävään siirtymiseen liittyvän palkankorotuksen saaneiden osuus laskee työuran edetessä. 30-39-vuotiaista neljännes oli saanut meriittikorotuksen, kun taas 50-59-vuotiaista meriitin kertoi saaneensa enää 14 prosenttia. Uuden aseman tai tehtävän myötä palkankorotuksen kertoi saaneensa alle 30-vuotiaista 18 prosenttia, 30-39-vuotiaista 13 prosenttia ja 50-59-vuotiaista neljä prosenttia. Prosentit on laskettu kaikista vastaajista.

Palkkakehitys ikäluokittain



Luontoisetujen verotusarvo oli keskimäärin 135 euroa. Tyypillisin luontoisetu on 20 euroa eli puhelinedun verran. Mediaani oli edelleen 20 euroa kuukaudessa. Suurin keskiarvo (306 €) oli kaupan alalla. Suurin mediaani oli vakuutusalaalla (155 €). Pienin keskiarvo oli suunnittelualalla (73 €).

73 prosenttia vastaajista ilmoitti nauttivansa ainakin jostakin luontoisedusta. Osuus on asematasosidonnainen: asiantuntijoista luontoisetuja oli ilmoittanut 72 prosenttia, alemmasta keskijohdosta 76 prosenttia, ylemmästä keskijohdosta ja johdosta 85 prosenttia.

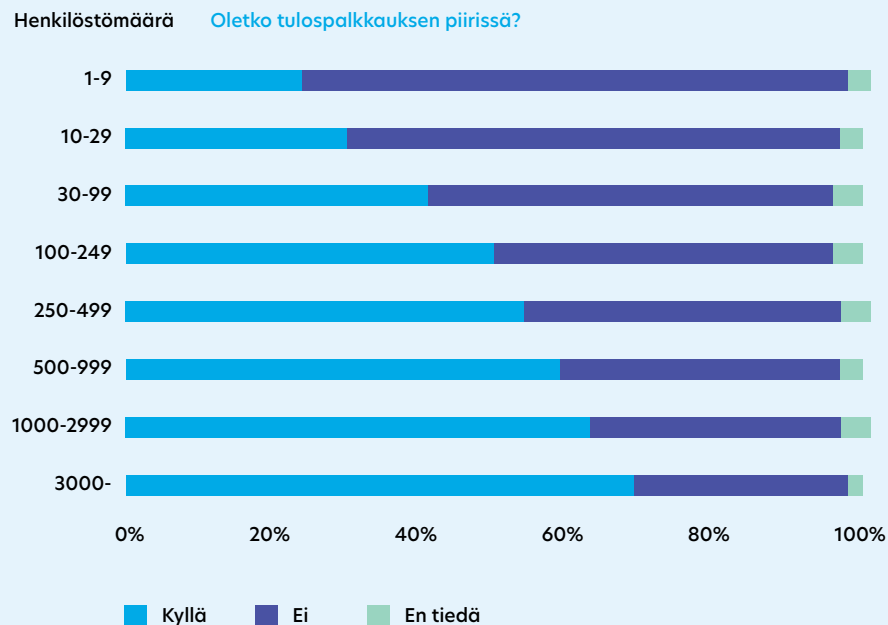
2.1 Tulospalkkaus

Tulospalkkauksen piirissä oli 52 prosenttia vastaajista. Yrityskoko vaikuttaa tulospalkkauksen käyttöön enemmän kuin toimiala: isoissa yrityksissä tulospalkkausta käytetään huomattavasti enemmän kuin pienissä yrityksissä. Myös toimiasemalla on vaikutusta; asiantuntijoista tulospalkkauksen piirissä oli 48 prosenttia ja keski johdosta 64 prosenttia. Alojenkin välillä eroja on, järjestöalalla tulospalkkausta käytetään huomattavasti vähemmän kuin muilla aloilla. Eniten tulospalkkauksen piirissä olevia oli metsäalalla (78 %).

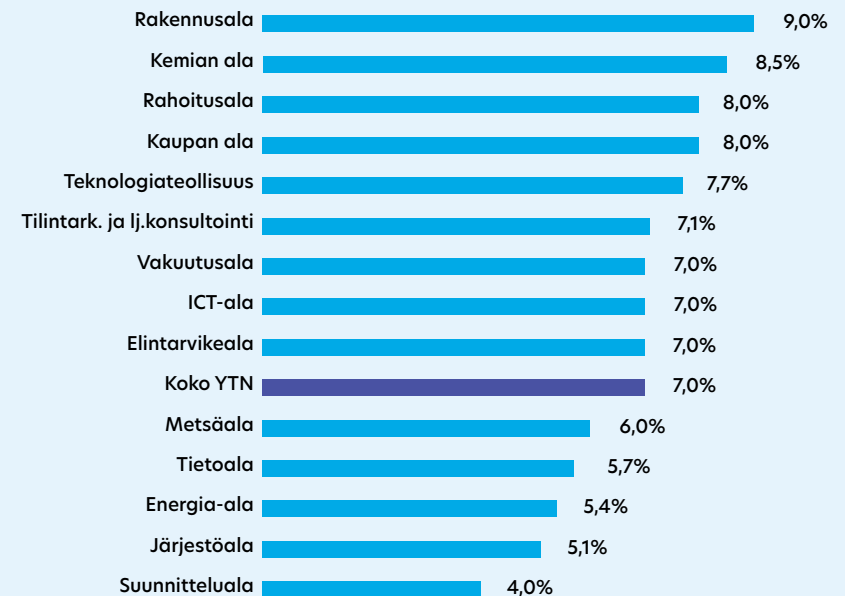
Tulospalkkauksen piirissä olleista 77 prosenttia ilmoitti saaneensa tulospalkkioeriä vuoden sisällä. Yleisimmin tulospalkkiota oli maksettu vakuutus alalla. Harvimmin tulospalkkiota oli maksettu rakennus alalla.

Tulospalkkion mediaaniosuus vuosiansioista oli 7 %, kun mukaan otetaan vain vastaajat, jotka saivat tulospalkkiota. Tulospalkkaprosentti on sidoksissa asematasoon; ylimmässä johdossa mediaani oli 13 %, johdossa 10 %, keski johdossa 8 % ja asiantuntijoilla 6 %.

Tulospalkkauksen yleisyys yrityksen henkilöstömäärän mukaan



Tulospalkkauksen osuus vuosiansioista prosentteina eri sopimusaloilla (mediaani)





3 Työaika

Vastaajien keskimääräinen todellinen työaika oli 39,8 tuntia viikossa. Pisintä työviikkoa tehdään metsäalalla (41,5 h/vko) ja tilintarkastus- ja konsultointialalla (41,2 h/vko). Teknologiateollisuudessa, suunnittelualalla, ICT-alalla, tietotalalla ja järjestöalalla keskimääräinen todellinen viikkotyöaika jäi alle 40 tuntiin.

Työajan keskitunnusluvut ovat selkeästi sidoksissa asematasoon. Keskimääräinen todellinen työaika oli sitä pidempi, mitä korkeammalla asematasolla vastaaja oli. Asiantuntijoiden todellisen työajan keskiarvo oli 39,2 tuntia, kun johdon tehtävissä toimivilla vastaajilla kului aikaa työntekoon 42,7 tuntia viikossa.

25 prosenttia kaikista vastaajista teki vähintään 40-tuntista ja kymmenen prosenttia yli 45-tuntista viikkoa. Ylimmässä johdossa ja johdossa kolme neljäsosaa vastaajista teki vähintään 40-tuntista viikkoa, keskijohdossakin puolet ja asiantuntijoista neljännes.

Keskimääräiset toteutuneet työajat eri asematasoilla



3.1 Ylitöiden korvaaminen

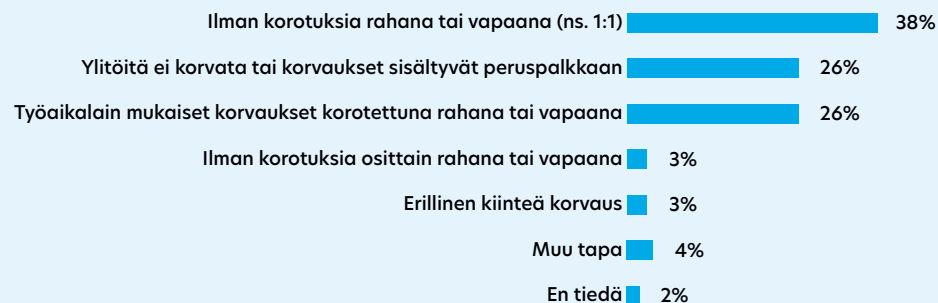
Noin neljännes vastaajista kertoi, ettei tee ylitöitä. Eniten tällaisia vastaajia oli tietotalalla (35 %). Vähiten tällaisia vastaajia oli tilintarkastus- ja konsultointialalla (14 %), järjestöalalla (15 %) ja metsäalalla (15 %).

26 prosenttia ylitöitä tekevistä vastaajista kertoi, että ylitöitä ei korvata tai ne sisältyvät peruspalkkaan. Ylempillä toimihenkilöillä luku oli 20 prosenttia. Erityisen yleistä ylitöiden korvaamattomuus oli metsäteollisuudessa, elintarviketeollisuudessa, kaupan alalla ja rahoitusalailla. Yleisimmin ylityöt korvattiin suunnittelualalla ja järjestöalalla, joissa vain kahdeksan prosenttia ylempistä toimihenkilöistä jäi kokonaan ilman ylityökorvauksia.

38 prosenttia kaikista ylitöitä tekevistä kertoi, että ylityöt korvataan ilman korotuksia rahana tai vapaa-aikana. Ylempillä toimihenkilöillä vastaava luku oli 41 prosenttia. Tämä oli selvästi yleisintä suunnittelualalla. Työaikalain mukaiset korotukset ylitöistä maksettiin 26 prosentille ylitöitä tekevistä, 29 prosentille ylempistä toimihenkilöistä. Työaikalain mukaiset korvaukset ovat tes-aloilla yleisempiä kuin sopimuksettomilla aloilla.

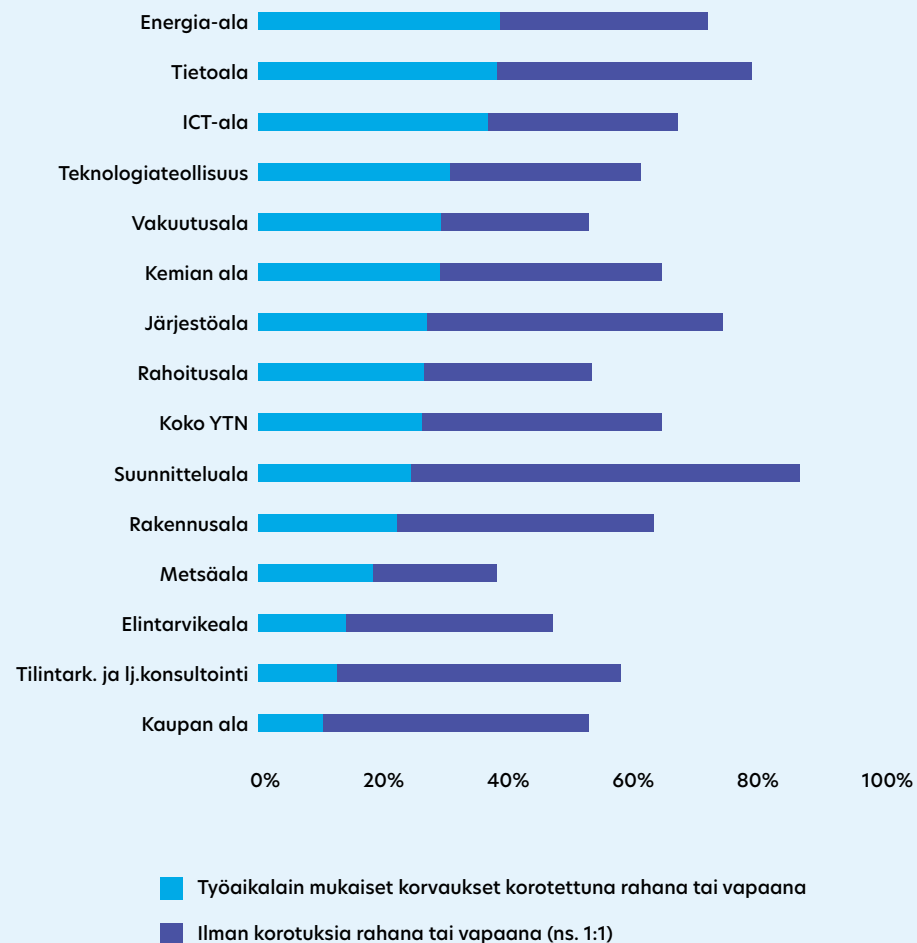
Ylitöiden korvaaminen

Jakauma laskettu ylitöitä tekevistä, vaihtoehtoja voi valita useita



Ylityökorvaukset

Korotettuina tai 1:1 (ilman korotuksia) saaneiden osuudet sopimusaloin



3.2 Matkapäivien lukumäärä

Vastaajia pyydettiin ilmoittamaan sekä koti- että ulkomaan matkapäivien lukumäärät vuoden aikana. Matkapäiviä oli ilmoittanut 54 prosenttia vastaajista, mikä on huomattavasti vähemmän kuin aiempina vuosina. Koronapandemia on vähentänyt matkustamista. (Lakimiesliitto ei kysynyt jäseniltään matkapäiviin ja matka-ajan korvaamiseen liittyviä kysymyksiä).

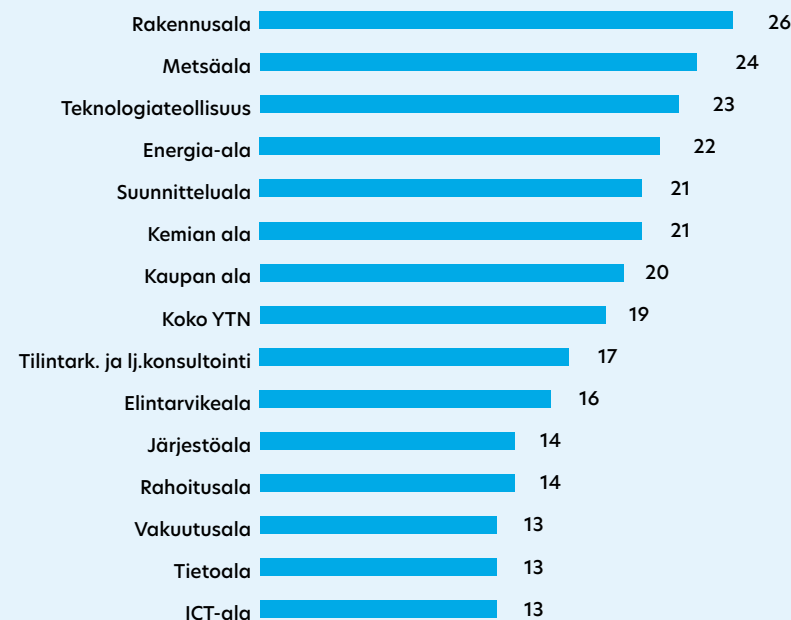
Koti- ja ulkomaan matkapäivien yhteenlaskettu määrä oli mediaanilla mitattuna 10 päivää ja matkapäivien keskiarvo 19 päivää. Luvut olivat selvästi pienemmät kuin edellisvuonna. Luvuissa ovat mukana vain ne vastaajat, jotka matkustavat työssään (vähintään yksi matkapäivä).

Matkapäivien keskiarvotarkastelussa korkeimmat luvut löytyivät rakennusalalta (26 päivää) ja metsäalalta (24 päivää); matalin keskiarvo oli ICT-, tieto- ja vakuutusaloilla (13 päivää). Eniten ulkomaan matkapäiviä oli teknologiateollisuudessa. Koko YTN:n tasolla kotimaan matkapäiviä oli keskimäärin 14 ja ulkomaan matkapäiviä 13 päivää. Matkapäivien mediaani oli sama kotimaassa ja ulkomailla, 5 päivää.

Asiantuntijat matkustivat keskimäärin 18 päivää vuodessa. Matkapäivien määrä kasvaa, mitä ylemmäksi organisaatiossa mennään. Ylemmillä toimihenkilöillä matkapäivien mediaani oli 10. Johdossa paljon matkustavien ryhmä eli ns. ylin desiili matkusti vähintään 51 päivää vuodessa. Keskijohdossa ylin desiili matkusti 50 päivää ja asiantuntijoissakin eniten matkustava kymmenys matkusti 40 päivää vuodessa.

Matkapäivät sopimusaloittain

Keskiarvo



3.3 Matka-ajan korvaaminen

Matka-ajan korvaamisesta kysyttäessä 31 prosenttia ilmoitti, ettei matkusta työajan ulkopuolella. Osuus oli suurin tietotalalla (43 %) ja rahoituslalla (42 %).

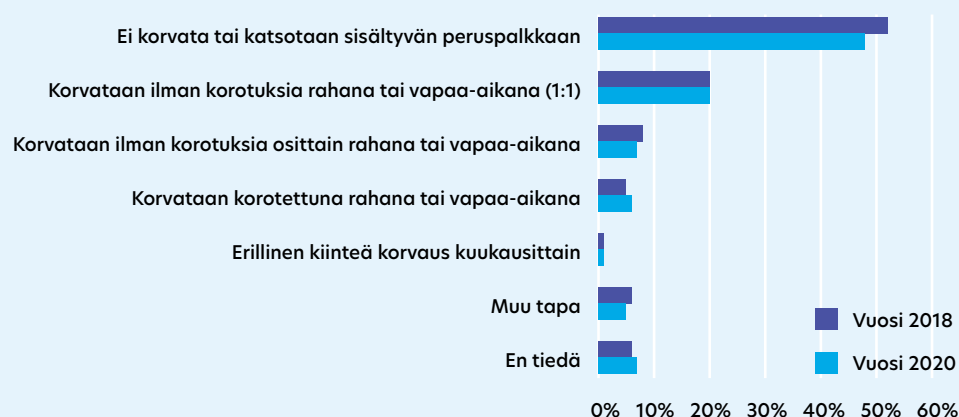
48 prosenttia työajan ulkopuolella matkustavista ilmoitti, että matka-aikaa ei korvata tai se sisältyy peruspalkkaan. Ylemmillä toimihenkilöillä luku oli 45 prosenttia. Erityisesti metsäalalla, kemian alalla, kaupan alalla ja elintarvikealalla on yleistä, että korvauksia ei saada (osuus vähintään 65 %). Suunnittelualalla ja järjestöalalla matka-aika korvataan yleisimmin. Erityisesti ylemmillä asematasoilla matka-aikaa ei korvata erikseen. Asiantuntijoista ilman erillistä korvausta jäi 45 prosenttia, ylemmässä keskijohdossa 64 prosenttia ja johdossa 76 prosenttia.

Jos työajan ulkopuolella matkustaminen korvataan, korvataan se tyypillisesti rahana tai vapaa-aikana 1:1. Yksinkertaisen korvauksen piirissä oli 20 prosenttia työajan ulkopuolella matkustavista vastaajista. Yleisin tämä korvaustapa oli suunnittelualalla (43 %) ja järjestöalalla (36 %). Korotettuna rahana tai vapaa-aikana matka-aikaa korvattiin noin kuudelle prosentille matkustavista.

Matka-ajan korvaaminen 2018 ja 2020

Jakauma on laskettu työasioissa työajan ulkopuolella matkustavista, vaihtoehtoja voi valita useita

YTN data 2020

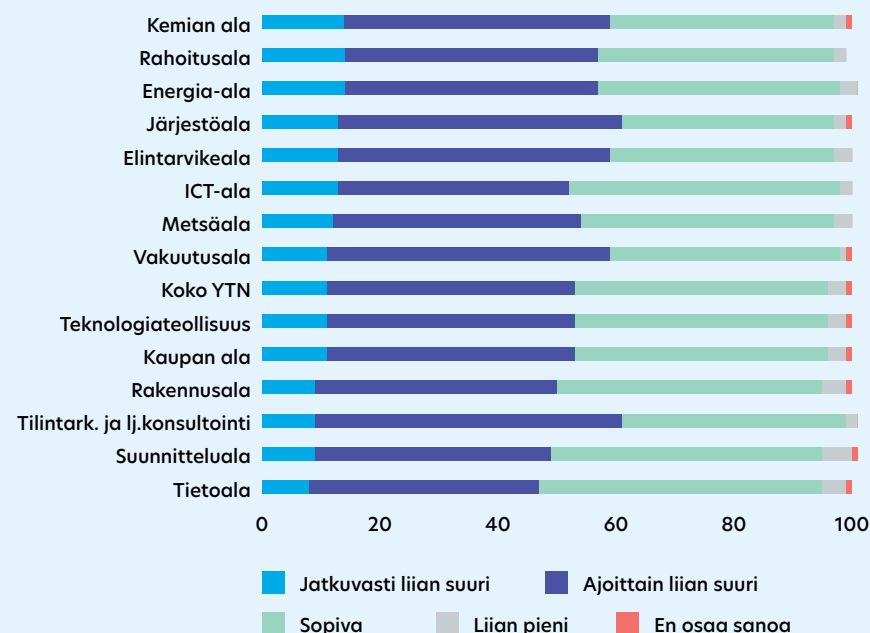


3.4 Työmäärä

Työmääränsä jatkuvasti liian suureksi koki 11 prosenttia vastaajista ja ajoittain liian suureksi 42 prosenttia. Työmääränsä piti sopivana 43 prosenttia vastaajista ja liian pieneksi sen koki kolme prosenttia. (Suomen Ekonomit ei kysynyt jäseniltään työmäärää koskevaa kysymystä).

Aloittain tarkasteltuna eniten kuormitusta kokivat kemian alan, rahoitusalan ja energia-alan vastaajat, joista 14 prosenttia arvioi työmääränsä jatkuvasti liian suureksi. Tietotalalla tällaisia vastaajia oli vähiten (8 %). Esimiestehtävissä toimivat kokivat suhteellisesti hieman enemmän kuormitusta verrattuna asiantuntijatehtävissä toimiviin; asiantuntijoista 10 prosenttia koki työmääränsä jatkuvasti liian suureksi, kun taas keskijohdosta näin koki 15 prosenttia.

Työmäärä sopimusaloittain



YTN data 2020

4 Työsuhteen varmuus

Vastaajia pyydettiin arvioimaan työsuhteiden vakautta sekä yleisesti koko yrityksen tasolla että omalla kohdalla. Barometrimäinen kysymys on vahvasti sidoksissa kysymysajankohtaan: vastauksissa näkyy yrityksen ajankohtainen tilanne sekä vastaajille mahdollisesti jo yt-neuvotteluiden kautta tullut tieto.

Kokemus työtilanteen vakaudesta sekä työpaikan että omalla tasolla oli heikentynyt edellisvuosiin verrattuna koko YTN:n tasolla. Koronapandemia on tuonut epävakautta työmarkkinoille. Sen myötä lomautusten määrä on noussut ennätyksellisen korkealle. Toki pandemia on kohdellut eri aloja eri tavalla. Yleinen epävarmuus heijastuu myös vastauksissa.

Viidennes vastaajista oli sitä mieltä, että lomautukset ovat joko mahdollisia tai todennäköisiä **heidän työpaikoillaan**. Suurimmaksi lomautusuhka koettiin suunnittelualalla (33 %) ja teknologiateollisuudessa (31 %). Irtisanomisia piti mahdollisena tai todennäköisenä 11 prosenttia vastaajista; suurimmat osuudet olivat metsäalalla (21 %) ja rahoitusala (19 %). Irtisanomisuhka oli vähentynyt hieman koko YTN-tasolla. Vakaaksi tai melko vakaaksi työpaikkansa tilanteen koki 67 prosenttia vastaajista. Vakaimpina aloina näyttäytyivät vakuutusala (85 %), tilintarkastus- ja konsultointiala (84 %) ja energia-ala (83 %).

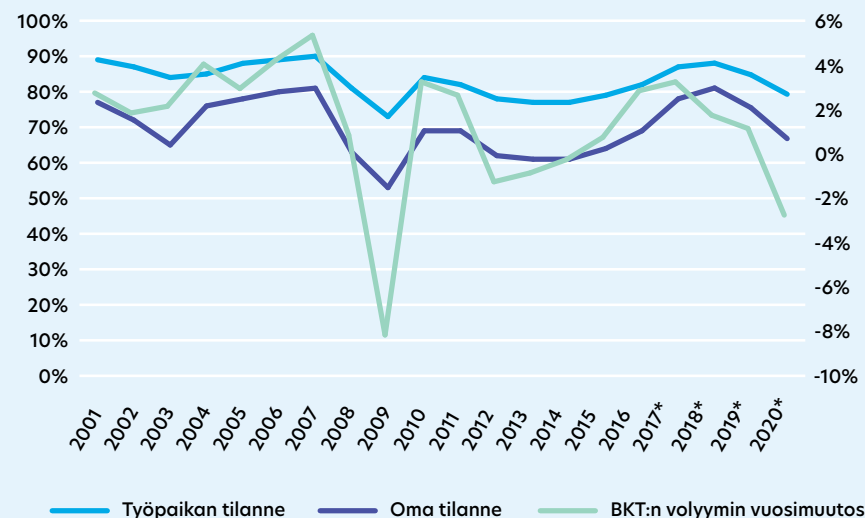
Viisi prosenttia vastaajista uskoi, että irtisanominen on mahdollinen tai todennäköinen **omallakin kohdalla**. Irtisanomisuhkaa koettiin eniten omalla kohdalla metsäalalla (11 %) ja rahoitusala (9 %). Lomautusta todennäköisenä tai mahdollisena piti 13 prosenttia kaikista vastaajista. Useimmin lomautusuhkaa kokivat teknologiateollisuuden (24 %) ja suunnittelualan (17 %) vastaajat. Vakaaksi tai melko vakaaksi oman tilanteensa koki 79 prosenttia kaikista vastaajista. Vakaimmaksi oman tilanteensa kokivat tilintarkastus- ja konsultointialan vastaajat (92 %).

Vastaajien kokemus lomautusuhka oli kasvanut selvästi sekä työpaikkatasolla että omalla kohdalla. Sen sijaan irtisanomisuhka oli pientenyt edellisvuodesta.

Työsuhteen varmuus 2001-2020

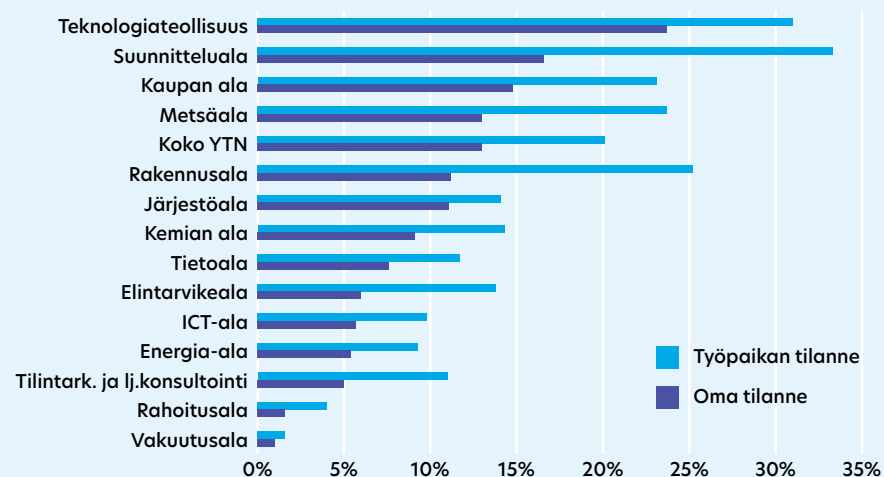
Tilanteen vakaaksi/melko vakaaksi kokevien osuus 2001-2020

BKT:n volyymin vuosimuutos, * = ennakkotieto



Lomautusuhka sopimusaloittain

Lomautuksen mahdolliseksi tai todennäköiseksi kokeneiden osuus





Ylemmät Toimihenkilöt YTN

ytn.fi

facebook.com/ylemmattoimihenkilot

twitter.com/YTN_ry

Ylemmät Toimihenkilöt YTN on Akavan yksityisen sektorin neuvottelujärjestö. Vastaamme Akavan jäsenkentässä ylempien toimihenkilöiden sopimustoiminnasta teollisuudessa, palvelualoilla ja järjestöissä. Edustamme yli 170 000 asiantuntijaa ja esimiestä eri toimialoilla.